

HADELAND

MØTEINNKALLING

Regionrådet

Dato: 04.05.2018 kl. 8.15-9.45
Sted: Thorbjørnrud hotell
Arkivsak: 18/00241
Arkivkode: 033

Eventuelt forfall meldes til Vibeke Buraas Dyrnes tlf. 934 47 376 eller via e-post til vibeke.buraas.dyrnes@gran.kommune.no. **Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.**

NB!

Saksdokumenter sendes også til første vararepresentant. Disse møter bare etter særskilt innkalling. Øvrige vararepresentanter og fylkestingsrepresentanter fra Hadeland får sakliste til orientering.

SAKSLISTE

11/18	14/02407-81	Høring - Jernbanedirektoratets handlingsprogram
12/18	14/02407-83	Høringsuttalelse - Oppgavefordeling til nye fylkeskommuner
13/18	11/02958-223	Tildeling av midler til Operafest Røykenvik

Regionrådet for Hadeland v/ Vibeke Buraas Dyrnes, 27. april 2018

Gran
kommune

Jevnaker
kommune

Lunner
kommune

Oppland
Fylkeskommune

11/18 Høring - Jernbanedirektoratets handlingsprogram

Arkivsak-dok. 14/02407-81

Arkivkode. ---

Saksbehandler Sigmund Hagen

Saksgang	Møtedato	Saknr
Regionrådet	04.05.2018	11/18

Daglig leders innstilling:

1. Regionrådet for Hadeland støtter Jernbanedirektoratets plan for etablering av timesintervaller mellom Gjøvik og Oslo fra 2022, og forventer at Stortinget følger opp med de nødvendige bevilgninger i statsbudsjettet for 2019 og fremover.
2. Regionrådet krever at det sikres tilstrekkelig med togsett på Gjøvikbanen, til å kunne få på plass et tidlig morgentog (før 08.00) til Gjøvik fra 2022, eller tidligere.
3. Regionrådet ber Jernbanedirektoratet iverksette en konsekvensutredning av en ny trase og dobbeltspor Oslo S-Roa (Nittedalsbanen), sammen med de berørte kommunene, som grunnlag for en felles kommunedelplan for traseen, og slik at dette kan prioriteres som prosjekt i NTP 2022-2033.
4. Regionrådet ber om at Jernbanedirektoratet tar initiativ til utarbeidelse av en mulighetsstudie for å avklare framtidige løsninger for godstransport på Gjøvikbanen, og at dette ses i sammenheng med et forprosjekt for å avklare fremtidige transportløsninger og traséer for veg og jernbane i og rundt Gjøvik, før neste NTP-vedtak. Dette må koordineres med Gjøvik kommunes ATP-arbeid og Mjøsbyens ATK-arbeid.
5. Regionrådet ber om at kvalitetssikringen av KVV Oslo (Jaren)-Gjøvik-Moelv ikke trekker ut i tid, og at den godkjennes og kan legges til grunn for det videre arbeidet med Rv4 og Gjøvikbanen.

Saksdokumenter

Høringsnotat

Vedlagt

Ja

Saksopplysninger:

Sammendrag:

Jernbanedirektoratets handlingsprogram 2018-2029 foreslår tiltak som vil muliggjøre timesintervaller mellom Gjøvik og Oslo fra 2022, og utskiftingen til nye togsett vil bli fullført i 2018. Det mangler imidlertid 2 togsett for å få på plass et tidlig morgentog (ankomst før 0800) til Gjøvik. Dette må prioriteres.

Gjøvikbanen har en svært stor kapasitetsutnyttelse mellom Oslo og Roa, da det kjøres både persontog og godstog på strekningen. Til tross for Jernbanedirektoratets forslag om å forlenge kryssingsspor og føre frem lengre godstog, vil både fremtidig godstransport og økende behov for persontransport gi et nasjonalt behov for å bygge ut dobbeltspor i ny trase fra Grorud til Roa.

Jernbanedirektoratet bør iverksette en konsekvensutredning av dette, som grunnlag for en felles kommunedelplan for traseen. Dette prosjektet må prioriteres inn i NTP 2022-2033.

Jernbanedirektoratet bør ta initiativ til utarbeidelse av en mulighetsstudie for å avklare framtidige løsninger for godstransport på Gjøvikbanen, og at dette ses i sammenheng med et forprosjekt for å avklare framtidige transportløsninger og traséer for veg og jernbane i og rundt Gjøvik. Dette må koordineres med Gjøvik kommunes ATP-arbeid og Mjøsbyens ATK-arbeid.

KVU for Oslo (Jaren)-Gjøvik-Moelv må kvalitetssikres uten ytterligere forsinkelser, og legges til grunn for den videre utviklingen av Rv4 og Gjøvikbanen.

Rammene for handlingsprogrammet

Jernbanesektorens handlingsprogram fram til 2029 følger opp Stortingsmeldingen om Nasjonal transportplan 2018–2029. Der er det gitt en økonomisk ramme på 327,5 mrd. kr, samt føringer og prioriteringer for tolvårsperioden. Bevilgningsnivået per år er i henhold til rammene i Nasjonal transportplan høyere i den siste seksårsperioden enn i den første. Første år er handlingsprogrammet i overensstemmelse med vedtatt statsbudsjett for 2018. Det legges videre til grunn en lineær årlig opptrapping av bevilgningsnivået slik at den økonomiske rammen i NTP 2018–2029 nås i løpet av første seksårsperiode.

Jernbanedirektoratet sender nå sektorens handlingsprogram på offentlig høring fram til 22. juni 2018. Fastsettelse vil skje i starten av juli 2018.

Det er fylkeskommunen som er høringsinstans når det gjelder Jernbanedirektoratets handlingsprogram, og regionene i Oppland må sende sine høringsuttalelser til fylkeskommunen innen 10. mai.

Bevilgninger må vedtas av Stortinget.

NTP er melding til Stortinget om hvordan Regjeringen ser for seg utvikling i transportsektoren i kommende 12-års periode. Stortingsmeldingen og komiteinnstillingen er retningsgivende for videre utvikling av transportsystemet.

Det fattes ingen vedtak knyttet til en Stortingsmelding (ingen prosjekter eller budsjetter blir vedtatt). Det er gjennom de årlige statsbudsjettene at det konkret bevilges midler til videreføring av de enkelte prosjektene for kommende år.

Prioriteringene i handlingsprogrammet.

Flere togavganger i Innlandet.

I jernbanesektorens handlingsprogram fram til 2029 legges det opp til en betydelig styrking av togtilbudet i Innlandet. Stikkord er dobbeltsporutbygging, kryssingsspor og nytt signalanlegg. I tillegg satses det mye på godstrafikken. Det blir en konkurranseutsetting av fjerntogtilbudet på Dovrebanen og regiontogtilbudet på Rørosbanen og Raumabanen, som del av Trafikkpakke 2.

IC-utbyggingen på Dovrebanen har mål om to tog i timen til Hamar i 2026 og mer enn 15 minutter raskere reisetid, slik at togreisen Hamar–Oslo kommer ned mot én time. Gevinsten i reisetid vil også gjelde for stasjonene nord for Hamar. Det er satt i gang en utredning av totimersintervall på fjerntogene Oslo–Trondheim.

Gjøvikbanen.

Marked og utvikling.

Mellom Oslo og Gjøvik går både lokaltog og regiontog: L3 Oslo S–Hakadal/Jaren og R30 Oslo S–Gjøvik. Regiontogene til Gjøvik har et redusert stoppmønster mellom Oslo S og Jaren, der mellomliggende stasjoner betjenes av lokaltogene til Hakadal og Jaren. Totalt reiste det om lag 1,5

millioner passasjerer på Gjøvikbanen i 2017. Deler av strekningen trafikkeres også av godstog Oslo–Bergen. Det er svært høy kapasitetsutnyttelse på enkeltsporet mellom Oslo og Roa. Sammen med innføringen til Oslo S gjør dette strekningen sårbar for forsinkelser.

Timesintervaller.

På Gjøvikbanen legges det opp til en styrking av togtilbudet med faste timesavganger mellom Oslo og Gjøvik. Dette krever at det gjennomføres hensettingstiltak på Gjøvik og Jaren, samt plattformforlengelser på flere stasjoner på strekningen i løpet første seksårsperiode. Med fullføring av Nittedal stasjon vil det i 2021 bli økt frekvens i grunnrute til Hakadal og Jaren. I 2022 innføres ERTMS, og dermed også fjernstyring Roa–Gjøvik. Sammen med kryssingsspor på Reinsvoll gir dette mulighet for timesintervall Oslo–Gjøvik. (HP s. 107). Handlingsprogrammet legger altså opp til at dette skal være på plass i løpet av 2022.

Nye togsett.

Til erstatning for lokaltogsett som benyttes på Vossebanen og Gjøvikbanen er det bestilt 20 togsett type 75 Flirt for levering i løpet av 2018-2019. I tillegg skal det leveres ytterligere 18 togsett basert på en opsjon i eksisterende avtale mellom Norske tog og Stadler AG til kapasitetsstyrking av dagens togtilbud. Dette muliggjør ombygging av eksisterende tog til ERTMS uten at kundetilbudet reduseres i ombygningsperioden. (HP s. 68-69).

I løpet av 2018 vil nye togsett (de resterende, red. anm.) med økt ombordkapasitet og bedre komfort bli satt i trafikk på Gjøvikbanen, noe som skal gi blant annet lavere støynivå og bedre kundeopplevelse og etterspørselsvekst (HP s. 110/114).

Effekt for kunde og næringsliv	Tiltak	Forventes tatt i bruk
Økt ombordkapasitet og bedre komfort og regularitet i tog mellom Oslo og Gjøvik	Nye togsett. Hensetting på Gjøvik og Jaren, plattformforlengelser på Movatn, Hakadal og Jaren stasjoner.	2018 Første seksårsperiode
Økt grunnrutefrekvens og stive ruter til Hakadal og Jaren på dagtid.	Nye plattformer, adkomster og forlengelse av kryssingsspor på Nittedal stasjon	2021
Fra totimers- til timesintervall i grunnrute Oslo–Gjøvik	Nytt kryssingsspor på Reinsvoll. ERTMS med fjernstyring Roa–Gjøvik.	2022

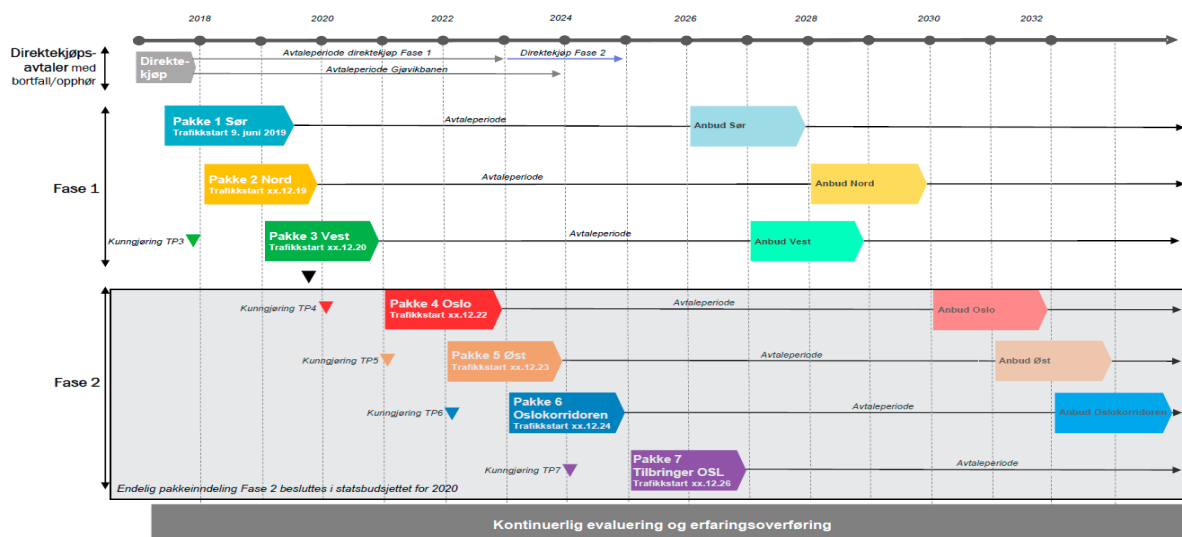
Konkurransesetting

Inntil persontogtrafikken eksponeres for konkurranse, inngår Jernbanedirektoratet nye direktekjøpsavtaler med NSB og NSB Gjøvikbanen. (HP s. 40).

Jernbanedirektoratet har inngått direktekjøpsavtale med NSB for togtrafikken på Østlandet i 2018 og fremforhandlet avtale til og med 2022 eller fram til konkurranseutsetting av angjeldende trafikk.

Fremforhandlet avtale er betinget av Stortingets godkjenning. Det er likeledes inngått avtale med NSB Gjøvikbanen AS for 2018 og fremforhandlet avtale til og med 2024.

Tilbudet på Østfoldbanen med tog til Mysen, Moss og Halden planlegges å inngå i trafikkpakke 5 sammen med togtilbudet på Gjøvikbanen. Trafikkstart planlegges til desember 2023. (HP s. 113).

Kontaktledningsanlegg

I planperioden er det særlig behov for fornyelse av kontaktledningsanlegg. Utskifting av kontaktledningsanlegg vil medføre mindre forstyrrelser i sporfeltene og færre signalfeil, større kapasitet på banestrømforsyningsanlegg og mindre vedlikehold. I hele planperioden planlegger Bane NOR å fornye kontaktledningsanlegg for om lag 200 mill. kr per år.

Godspakken.

I Jernbanedirektoratets handlingsprogram legges det opp til å styrke godstrafikken og bidra til at mer kan overføres fra veg til bane. Det skal investeres i en landsdekkende godspakke på ca. 18 milliarder kroner, hvorav ca. 5,5 milliarder kroner i første seksårsperiode.

I Innlandet inkluderer godspakken naturlig nok flere tiltak i Hedmark, da flere baner passerer gjennom fylket. Gjøvikbanen (Grefsen–Roa) ble imidlertid i 2017 trafikkert av 67 av de 90 ukentlige kombitogene mellom Oslo og Bergen, og tidvis av tømmertog fra Hønefoss eller Sokna.

På Kongsvingerbanen, Dovrebanen og på Gjøvikbanen mellom Oslo og Roa skal kapasiteten økes, slik at det kan kjøres lengre godstog på hovedstrekningene (HP s. 110).

Jfr. siste rad i tabellen.

Effekt for kunde og næringsliv	Tiltak	Forventes tatt i bruk
Økt kapasitet for lange godstog Oslo–Bergen	Forlengt kryssingsspor på Bolstadøyri. Øvrige kapasitetsøkende tiltak, som flere kryssingsspor	2019 Første og andre seksårsperiode
Raskere framføring av godstog Oslo–Bergen	Planskilt adkomst til plattform på Gol og Geilo stasjoner, samt andre mindre tiltak.	Første seksårsperiode
Økt kapasitet for biltransporter, kombi- og vognlastgods på Holmen godsterminal i Drammen	Utvidelse av Holmen godsterminal og nedleggelse av Nybyen godsterminal.	Første seksårsperiode
Økt kapasitet på Nygårdstangen godsterminal i Bergen.	Utbedring av dagens terminal	2024
Økt kapasitet og redusert framføringstid for lange godstog Alnabu–Roa	Forlengelse av kryssingsporene på Monsrud, Nittedal og Sandermosen. Forlengelsen på Nittedal er del av stasjonsprosjektet.	Første og andre seksårsperiode

Vurdering

I det følgende kommenteres kun den delen av Jernbanedirektoratets handlingsprogram som omhandler Gjøvikbanen.

Timesintervall er et viktig skritt, men morgentog til Gjøvik må sikres!

Jernbanedirektoratets handlingsprogram, med prioritering av tiltak som muliggjør timesintervall i grunnrute mellom Gjøvik og Oslo fra 2022, representerer en helt nødvendig satsning på Gjøvikbanen (i all hovedsak i tråd med 0+-alternativet i KVVU'en for Oslo (Jaren)-Gjøvik-Moelv). Dette er svært positivt, men det sikrer ikke et tidlig morgentog til Gjøvik.

Betydningen av et tidlig morgentog fra Oslo til Gjøvik som ankommer Gjøvik før kl. 08.00, må understrekes. Dette vil gjøre det praktisk mulig å dagpendle til arbeid og studier, og ivareta mulighetene for næringsliv og offentlige myndigheter til å avvikle møter fra morgenen, for å nevne noe.

Jernbanedirektoratet skriver at utskiftingen til nye togsett på Gjøvikbanen vil bli fullført i 2018. Til nå har Gjøvikbanen AS fått 8 nye togsett, og skal motta ytterligere 2 nye togsett i mai. For å kjøre timesintervall inklusive 1 tidlig tog til Gjøvik (før 08.00) vil det imidlertid kreves ytterligere 2 togsett. Alle berørte regioner, samt Oppland fylkeskommune, må kreve at det stilles nok togsett til rådighet for etablering av morgentog til Gjøvik.

Fremtidens gods- og persontransport gir behov for dobbeltspor!

Gjøvikbanen har en svært stor kapasitetsutnyttelse mellom Oslo og Roa, da det kjøres både persontog og godstog på strekningen. Jernbanedirektoratet vil bygge noen lengre kryssningsspor, for å kunne føre lengre godstog til Bergen. Dette vil avhjelpe i en periode, men pga. økt etterspørsel etter gods på bane (og nasjonale mål om dette) og økt bosetting i Nittedal og Hadeland som vil kreve flere persontog, vil det være et nasjonalt behov for å bygge ut kapasiteten, dvs. dobbeltspor i ny trase fra Grorud til Roa (jfr. KVVU Oslo (Jaren)-Gjøvik-Moelv). I første omgang bør dobbeltspor fra Grorud til Hakadal prioriteres. Jernbanedirektoratet bør iverksette en konsekvensutredning av dobbeltspor Oslo S-Roa, sammen med de berørte kommunene, som grunnlag for en felles komunedelplan for traseen, slik det er beskrevet i KVVU'en.

I KVVU'en fremheves sammenkopling av Gjøvikbanen og Dovrebanen, og **dobbeltspor Oslo-Roa**, som viktige neste skritt i utviklingen av Gjøvikbanen;

«Dette er viktig for et robust nasjonalt godstransportnettverk og en selvstendig Mjøsregion. Et dobbeltspor mellom Oslo og Roa styrker godstransporten vest-øst betydelig. På grunn av stort arealpress i Oslonære områder, er det viktig å starte planleggingen av denne delen raskt for å sikre nødvendige arealer.»

Det er også et faktum at det vil være behov for en kapasitetsmessig utbygging av Gjøvikbanen mellom Oslo og Roa, selv om Ringeriksbanen utbygges.

En konsekvensutredning må altså gjennomføres, slik at utbyggingen av ny trase og dobbeltspor mellom Grorud og Roa kan prioriteres inn i neste NTP-periode fra 2022-2033.

Det tas inn følgende utdrag fra KVU'en vedr. jernbane;

Strekning	Aktuelt plannivå	Hensikt	Oppfølgende undersøkelser	Prioritet
Oslo-Gjøvik	Mulighetsstudie	Avklare framtidige løsninger for godstransport på Gjøvikbanen		1
Reinsvoll-Gjøvik N	Forprosjekt	Avklare framtidige transportløsninger og traséer for veg og jernbane i og rundt Gjøvik		2
Gjøvik N-Moelv	Kommunedelplan	Avklare framtidige transportløsninger og traséer for veg og jernbane	Konsekvensutredning (KU)	2
Oslo-Roa	Kommunedelplan	Avklare framtidige løsninger og traséer for jernbane	Konsekvensutredning (KU)	2

Kontaktledningsanlegg

I planperioden er det særlig behov for fornyelse av kontaktledningsanlegg. Dette gjelder også Gjøvikbanen. Bane NOR planlegger å fornye kontaktledningsanlegg for om lag 200 mill. kr per år. Det må sikres at Gjøvikbanenes behov ivaretas innenfor denne rammen. Dette vil Gjøvikbanen AS følge opp med Bane NOR.

Jernbaneverkets rapport fra 2014.

Utfordringene på Gjøvikbanen har vært tema i en årrekke. Som et eksempel vises det til rapporten som Jernbaneverket utarbeidet på forespørsel fra Samferdselsdepartementet høsten 2014, om fremtidig utvikling av Gjøvikbanen. Rapporten beskriver mulig transporttilbud, nødvendige infrastrukturinvesteringer og alternative typer rullende materiell på Gjøvikbanen. Det vises til følgende hovedpunkt;

- Jernbaneverket fastslår i rapporten at det er ikke mulig å bedre togtilbudet på Gjøvikbanen med dagens infrastruktur.
- Jernbaneverket foreslo en timespendel til Gjøvik, med dagens stoppmønster, noe som nå ligger an til å bli realisert.
- Jernbaneverket anbefalte at det gjøres **en vurdering av ny bane på strekningen Grorud – Hakadal i denne perioden. Kun en ny banestrekning vil kunne bedre situasjonen både for godstog persontransport.**

Dette er helt i tråd med det som senere er foreslått i KVU'en. KVU'en bør nå legges til grunn for utvikling av Gjøvikbanen, og at kvalitetssikringen av KVU'en bør ikke trekke ut i tid.

Økonomisk oversikt.

I Jernbanedirektoratets handlingsprogram (HP s. 122-123) er det laget en økonomisk oversikt der utgiftene til tilbudsforbedringer på landets ulike banestrekninger er lagt inn, men det er ikke eksplisitt lagt inn en linje for Gjøvikbanen. Jernbanedirektoratet er bedt om en forklaring, og svarer følgende;

«Stasjonene Nittedal og Reinsvoll er plassert under «Ny rutemodell Østlandet». Nittedal var plassert under samme effektpakke i etatenes innspill til NTP og i Meld. St. 33 (2016-2017) (rutemodellen var da omtalt som «Rutemodell 2027 Østlandet» og «R2027 Østlandet»), mens Reinsvoll er et nytt tilskudd til effektpakken.»

Ny rutemodell Østlandet ligger inne i handlingsprogrammet, med en opptrapping frem mot 2023 (HP s. 122-123).

Vedlegg til sak

horingsbrev-jernban
esektorens-handlings

12/18 Høringsuttalelse - Oppgavefordeling til nye fylkeskommuner

Arkivsak-dok. 14/02407-83

Arkivkode. ---

Saksbehandler Sigmund Hagen

Saksgang	Møtedato	Saknr
Regionrådet	04.05.2018	12/18

Daglig leders innstilling:

Regionrådet for Hadeland er svært positive til hvordan Ekspertutvalgets har tolket mandatet og i retningslinjene for oppgavefordelingen

Regionrådet er i all hovedsak enig i de prinsipper som ekspertutvalget har lagt til grunn for sine vurderinger i rapport om overføring av oppgaver. Vi mener at ekspertutvalgets forslag vil styrke demokratiet og gi større muligheter til å oppnå samordningsgevinster på tvers av sektorer.

Regionrådet vil uttrykke støtte til utvalgets påpekning av å styrke de oppgaver og roller som fylkeskommunene allerede har som tjenesteyter, samfunnsutvikler, planmyndighet og som bindeledd i forvaltningen. En oppgaveportefølje med gjennomgående ansvar på enkeltområder, og også på tilstøtende og relaterte områder.

1. Regionrådet støtter Ekspertutvalgets forslag om oppgave- og ansvarsendring innenfor følgende områder;
 - Næring, kompetanse og integrering.
 - Samferdsel.
 - Kultur og kulturminnevern.
 - Klima miljø og naturressurser.
 - Helse og levekår
2. Regionrådet støtter følgende forslag om endringer innenfor regional planlegging;
 - å tydeliggjøre og forankre statens plikt til deltakelse og oppfølging av regionale planer i plan- og bygningsloven.
 - å vurdere hvordan fylkesmannen kan innta en tilsynsrolle overfor statlige etater med hensyn til faktisk deltakelse i planprosesser og oppfølging i tråd med plan- og bygningsloven.
 - å utvikle fastere prosedyrer for å sette samfunns mål for KVVU-arbeidet i den innledende idéfasen i KS-systemet, og for tilsvarende prosesser for vurdering av andre store statlige investeringer.
3. Regionrådene i Hedmark og Oppland støtter ikke følgende endringer innen regional planlegging;
 - at regionale planbestemmelser videreutvikles og formidles som et virkemiddel for en langt større bredde av temaer enn hvordan det brukes i dag.
 - at det i plan- og bygningsloven åpnes for at fylkeskommunen (etter anmodning fra aktuelle kommuner eller pålegg fra staten) i tillegg til staten kan tre inn i

myndigheten til kommunestyret og utarbeide plan etter bestemmelsene for kommunal plan med juridisk bindende virkning.

- at staten aktivt bruker muligheten til å gi tydelige nasjonale forventninger til regional planlegging som virkemiddel for gjennomføring av nasjonal politikk.
4. Regionrådet forutsetter at en overføring av oppgaver og ansvar til fylkeskommunene må bidra til å bevare og aller helst styrke de kompetansemiljøer og arbeidsplasser som finnes i fylkenes byer og tettsteder.
 5. Regionrådene i Hedmark og Oppland støtter at følgende oppgaver vurderes utredet:
 - overføring av ansvar for tilskuddsordningene innenfor arbeidsmarkedsopplæringen og bedriftsintern opplæring som i dag ligger til NAV, til fylkeskommunene.
 - kartlegge dagens tilsyns- og klagehemler overfor fylkeskommunen med sikte på en reduksjon av antall hjemler og sterkere ansvarliggjøring av fylkeskommunen.
 - organiseringen av sykehusene bør vurderes på nytt, der en fylkeskommunal modell inkluderes i utredningen.

Saksdokumenter

KS Høringsuttalelse til rapport fra ekspertutvalget
Rapport fra ekspertutvalget
Ekspertutvalgets presentasjon

Vedlagt

Ja
Ja
Ja

Saksopplysninger:

I juli 2015 ble fylkeskommunene invitert av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner til å vurdere om det ville være aktuelt å slå seg sammen med nabofylker. Bakgrunnen for dette var Stortingets behandling av St.meld.nr 14 (2014-2015) *Kommunereformen - nye oppgaver til større kommuner*.

Meld. St. 22 (2015-2016) *Nye folkevalgte regioner – rolle, strukturer og oppgaver* ble behandlet i Stortinget juni 2016 og bekrefter at det er et flertall på Stortinget for anslagsvis 10 folkevalgte regioner i landet. Regjeringen uttaler at tiden er moden for en reform som gir større og mer funksjonelle enheter. Videre påpekte Regjeringen at den regionale inndelingen må være i samsvar med de samfunnsutfordringer som regionalt folkevalgt nivå skal bidra til å løse.

Målsettingen med reformen er tilrettelegging for positiv samfunnsutvikling, forenkling og tydeligere ansvarsdeling, redusert byråkrati og økt effektivitet, samt styrking av demokratiet på regionalt nivå. Kommunal- og moderniseringsdepartementet utfordret fylkene til å fatte vedtak om eventuell sammenslåinger innen 1. desember 2016.

I behandlingen er det beskrevet fra kommunal- og forvaltningskomiteen hvordan de nye folkevalgte regioners rolle, struktur og oppgaver skal være. Nye oppgaver til regionalt nivå er betinget av større regioner. Stortinget har også bedt om at det blir nedsatt et ekspertutvalg som skal utrede og foreslå oppgaver som kan styrke fylkeskommunenes

samfunnsutviklerrolle og gi bedre tjenester for innbyggere og næringsliv. Utvalget skulle avslutte sitt arbeid innen 1. februar 2018. Det gir rom for oppfølging med sikte på at eventuelle endringer i oppgavefordelingen kan tre i kraft når de nye fylkeskommunene etableres 1. januar 2020.

Østlandssamarbeidet utarbeidet tre rapporter i perioden juni 2015 til januar 2016 som omhandler roller, funksjoner og oppgaver som vil styrke det regionale folkevalgte nivåets rolle som samfunnsutvikler. Forutsetningen for dette er at regionene må ha økt ansvar, myndighet og en relevant oppgaveportefølje.

Oppland Fylkeskommune har spilt inn følgende forslag til nye oppgaver:

- **Naturressursforvaltning** – flere oppgaver innenfor konsesjonsbehandling og veiledning som i dag ligger innenfor NVEs ansvarsområde.
- **Planlegging** – et større og tydeligere veiledningsansvar etter plan- og bygningsloven.
- **BUF-etat** – flere oppgaver knyttet til kompetanseutvikling og veiledning innenfor barnevern.
- **Miljø og landbruk** – vurdere overføring av flere oppgaver og ansvarsområder som i dag ligger under fylkesmennenes ansvarsområde.
- **Utdanning** – et større og tydeligere ansvar for etablering av samarbeidsarenaer for kompetanseutvikling, veiledning, og tidlig innsats i det 13-årige grunnopplæringsløpet.
- **Spesialisthelsetjenesten** – vurdere overføring av oppgaver og ansvar.
- **Forskning** – deler av forskningsrådets oppgaver som har regionale perspektiver.
- **Kulturarv** – oppgaver innenfor kulturminnefeltet i samsvar med pågående prosesser ved Riksantikvaren.
- **Kultur** – ansvaret for og støtte regionale kulturinstitusjoner, kulturbyggmidler, regionale utviklingsmidler og kulturrådets regionale funksjoner.
- **Regionale utviklingsmidler** – integrerings- og mangfolds direktoratets og Nasjonalbibliotekets regionale utviklingsmidler.
- **Vegforvaltning** – overføring av Statens vegvesens regionapparat og fylkesavdelinger.

Tannhelsetjeneste – må fortsatt være en fylkeskommunal oppgave.

Ekspertutvalget ble nedsatt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet sommeren 2017 etter anmodning fra Stortinget i forbindelse med behandlingen av regjeringens forslag til regionreform.

Utvalget har hatt som mandat å vurdere overføring av ytterligere ansvar, oppgaver og myndighet som støtter opp under fylkeskommunenes samfunnsutviklerrolle. Generalistkommuneprinsippet ligger til grunn for arbeidet og at oppgavefordelingen bør

ivareta hensynet til brukerne, lokalt selvstyre og deltakelse, samt nasjonale mål. Utvalgets arbeid har vært ledet av professor Terje P. Hagen, Universitetet i Oslo.

Utvalget foreslår overføring av oppgaver og virkemidler fra en rekke statlige etater. Oppgavene utvider og kompletterer fagområder der fylkeskommunene allerede i dag har et ansvar. Dette omfatter oppgaver innen næring, innovasjon og forskning, kompetanse, integrering, kultur, folkehelse, samferdsel, klima og miljø. Utvalget mener dette vil legge til rette for en styrket samfunnsutvikling i alle deler av landet.

Utvalget foreslår overføring av oppgaver og virkemidler fra en rekke statlige etater. Oppgavene utvider og kompletterer fagområder der fylkeskommunene allerede i dag har et ansvar. Dette omfatter oppgaver innen næring, innovasjon og forskning, kompetanse, integrering, kultur, folkehelse, samferdsel, klima og miljø. Utvalget mener dette vil legge til rette for en styrket samfunnsutvikling i alle deler av landet.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet ønsker at berørte og interessenter skal få anledning til å vurdere helheten i utvalgets forslag, før regjeringen tar stilling til forslagene. Kommunal- og moderniseringsdepartementet sender derfor rapporten fra ekspertutvalget på høring.

Høringsfrist er onsdag 9. mai 2018.

Vurdering:

Daglig ledere og region rådgivere i Hedmark og Oppland har forsøkt å jobbe sammen om en fellesuttalelse i denne prosessen. Forslag til vedtak bygger på dette utgangspunktet men med endringer foreslått av rådmennene på Hadeland. Daglig leder har forsøkt å balansere innspillene fra KS med initiativet i Innlandet. Daglig leder er av den oppfatningen at det er viktig at regionrådet kommer med tydelige signaler som understreker viktigheten av at de nye fylkeskommunene blir styrket mens fylkesmannsembete rendyrkes som kontroll og klage instans. Samtidig er det viktig at kommunenes rolle ikke svekkes på bekostning av nye regioner og regionalstat.

Vedlegg til sak

ekspertutvalg_prese
ntasjon.pdf

regionreform--rappo
rt-fra-ekspertutvalge

KS Høringsuttalelse
til rapport fra ekspert

13/18 Tildeling av midler til Operafest Røykenvik

Arkivsak-dok. 11/02958-223
Arkivkode. 025
Saksbehandler Sigmund Hagen

Saksgang	Møtedato	Saknr
Regionrådet	04.05.2018	13/18

Daglig leders innstilling:

Regionrådet bevilger inntil 250 000,- under forutsetning av kommunale bidrag.

Bevilgningen tas fra inngått partnerskapsavtale med Oppland fylkeskommune.

Saksdokumenter

Prosjektrapport

Vedlagt

Ja

Saksopplysninger:

Operafest Røykenvik har som ambisjon å bli en stor, årlig festival på nasjonalt og internasjonalt nivå midt i hjertet av Hadeland. Her skal det beste av hva vokalkunst har å by på møte det beste Hadeland har å by på. Hovedscenen blir i Røykenvik, men hele Hadeland skal etter hvert og på ulike måter trekkes med i festivalen. Grunnfinansieringen er sikret takket være verdifull støtte fra Oppland Fylkeskommune og Sparebankstiftelsen Gran, men for å oppnå tilstrekkelig kvalitet må det fortsatt jobbes med finansieringen. For de fleste bidragsytere, offentlige så vel som private, er dokumentert støtte fra vertskommune og regionen rundt en forutsetning.

Om søker

Operafest Røykenvik er et ambisiøst prosjekt utviklet på initiativ fra operasanger og solist ved Den Norske Opera & Ballett, Eli Kristin Hanssveen. Med støtte fra Oppland Fylkeskommune og Regionrådet for Hadeland ble et forprosjekt gjennomført. Organisatorisk var forprosjektet tilknyttet arrangementsutviklingsprosjektet i Gjøvik Ringerike Hadeland reiseliv. Randi Eek Thorsen var prosjektleder og prosjektets styringsgruppe besto av Eli Kristin Hanssveen, Sigmund Hagen og Bente Erichsen.

Med bakgrunn i udelt positive signaler fra samarbeidspartnere, offentlige instanser og økonomiske støttespillere, ble det ideelle aksjeselskapet Operafest Røykenvik AS stiftet januar 2018. En rekke av regionens kultur- og reiselivsbedrifter samt engasjerte enkeltpersoner var blant stifterne. Bente Erichsen ble valgt til styreleder, Randi Eek Thorsen ble nestleder og Tom Furulund styremedlem. Eli Kristin Hanssveen er engasjert som kunstnerisk leder og Morten Wien som daglig leder, foreløpig i 50 % stilling.

Beskrivelse av prosjektet

Operafest Røykenvik planlegges som en årlig operafestival på internasjonalt nivå. Hovedarenaen er en scene (Halvdan Svarte) ute i Randsfjorden ved Ulsnestangen i Røykenvik. Initiativtaker Eli Kristin Hanssveens utgangspunkt er ønsket om å fremme

interessen for opera og stemmen som instrument, inspirere unge talenter til klassisk skolering og artistisk utvikling, samt å bringe opera «ut til folket». Utfra dette har forprosjektet definert følgende;

AMBISJON;

Skape et årlig arrangement der det beste av hva operakunsten har å by på møter det beste Hadeland har å by på.

VISJON;

Best kvalitet. Alltid utsolgt!

OVERORDNEDE MÅL;

- Fremme interessen for opera og vokal kunst.
- Inspirere unge til klassisk skolering og utvikling.
- Øke oppmerksomheten og interessen for Hadeland med fokus på kulturlandskap, levende historie og matopplevelser.
- Skape en livskraftig festival på internasjonalt nivå sør i fylket.

Festivalen planlegges å gå av stabelen årlig, i regelen 2. helg i juni. I første omgang over fire dager. Festivalens hovedscene er, som beskrevet, en stor overbygd scene ute i Randsfjorden i Røykenvik. Stedet der Halvdan Svarte, i følge Historia Norvegiæ (1100-tallet) og Heimskringla/ Snorres Kongesagaer (1220), druknet ca. år 860 e.Kr. Festivalens kjerneområde vil være fra Røykenvik og opp til Granavollen, dvs. i det definerte og meget godt bevarte nasjonalt verdifulle kulturlandskapsområdet på Hadeland. Etter hvert ser vi for oss at festivalen også vil omfatte samarbeid med aktører som Hadeland Glassverk og Kistefos-museet. Det er allerede innledet dialog med Kulturskolene på Hadeland, Toten og Gjøvik med sikte på langsiktig samarbeid om satsning og talentutvikling innen vokal.

Festivalbeskrivelse

Høy kvalitet og lav terskel er førende for all programmering. Ved å ta landskapet og historien i bruk, og ved samarbeid med en rekke av de mange eksisterende kultur-, mat- og reiselivsbedriftene i området skal man også aktivt bidra til å sette søkelys på de mange kvalitetene området har, og bidra til blir enda bedre kjent og anerkjent. For samarbeidspartnerne er tidspunktet ideelt fordi det blir en synliggjøring av området rett i forkant av turistsesongen.

KONSERTENE

To-tre utendørskonsserter er festivalens hovedarrangement; Et årlig cross-over-prosjekt, «Røykenvik Spesial» og en årlig «Opera Galla» med høydepunkter fra operalitteraturen og topp, internasjonale artister. Begge med solister, fullt symfoniorkester og eventuelt band. Hvis økonomien tillater det, er den tredje utendørskonserten en avslutningskonsert, «Stjernedryss», med et knippe av de til enhver tid beste unge, norske sangerne. Foruten disse tre planlegges en rekke mindre og varierte konsertopplevelser, i samarbeid med ulike lokale aktører. For 2018 er det planlagt i alt ca. 15 ulike konsserter. Hvert år skal det, i tillegg til konsertene og de åpne arrangementene, legges til rette for talentutvikling. Det kan være workshops, masterclasses og/ eller samarbeidsprosjekter med kulturskole og andre lokale, unge utøvermiljøer. Se vedlagte programskisse.

MAT og LOKALE PRODUKTER

Røykenvik og området rundt Randsfjorden er et svært rikt landbruksområde. Dette er trolig årsaken til den rike historien som finnes på Hadeland. Storgarder, høvdinger og konger hører sammen. I tillegg til de viktige ferdselsårene på vann. Også i dag finnes det en rekke matprodusenter og tilvirkere av særdeles gode, lokale produkter. Disse blir festivalens samarbeidspartnere og leverandører. Musserende rosévin med epler og bringebær fra Røykenvik er satt i produksjon for mange måneder siden, og vil bli serveringsklar til juni 2018. Lokalprodusert kjøtt, poteter og grønnsaker skal prege all servering. I tillegg til øl fra Hadeland Håndverksbryggeri og Hammer akevitt, etter oppskrift fra akevittens far, Christopher Hammer – fra Granavollen.

Glasskunstner Ulla-Mari Brantenberg, bosatt i Røykenvik og med glasshytte på Glasslåven kunstsenter på Granavollen, vil lage et eget champagneglass, osv. osv. Mulighetene er mange. Den lokale interessen for å være med overveldende!

MILJØPERSPEKTIVET

Røykenvik ligger innenfor det som benevnes som et nasjonalt verdifullt kulturlandskap. I år er området igjen invitert til å være med som en av «Utvalgte kulturlandskap» med støtte fra Klima- og miljødepartementet. Sammen med Hadelands satsing som grønn region, både forplikter og inspirer dette til en tydelig grønn profil! Lokal, kortreist mat, kildesortering, kollektive transportløsninger, materialbruk og kommunikasjonsplattform vil være fundamentet i festivalens grønne profil.

Lokal forankring

At festivalens idéhaver og kunstneriske leder bor i området, er den viktigste enkeltfaktoren som sikrer lokal forankring og eierskap. Bygda er stolte av Eli Kristin, og når hun også er så stolt av bygda at hun vil legge en festival hit, bidrar det til et smittende engasjement. Overalt hvor planene har blitt presentert har de møtt unison begeistring og uttrykt ønske om deltagelse.

Referansegruppen som er nedsatt gjenspeiler den brede forankringen. Gruppen foreslås å bestå t.o.m. evaluering av festivalen 2018. Deretter vurderes den mest hensiktsmessige organiseringen. Frivillig arbeid til festivalavviklingen er i forprosjektet fremhevet som sentralt. Rekrutteringen er i god gang.

Målgrupper og markedsføring

Hovedmålgruppen for festivalen er i utgangspunktet unge og voksne fra Østlandsområdet. Potensialet mot et utvidet nasjonalt og internasjonalt marked er vurdert som stort. Både på grunn av Hadelands sentrale, geografiske beliggenhet, men også fordi sang og musikk ikke er avhengig av tekstforståelse slik som for eksempel teater. Landskapets kvalitet, historie og grønne profil harmonerer svært godt med det bærekraftige reiselivet og de autentiske opplevelsene som etterspørres i stadig sterkere grad.

Lanseringen av Operafest-planene fant sted i forbindelse med at Sommertoget besøkte Gran i juli i 2017. De kunne ikke la sjansene gå fra seg selv om planene på det tidspunktet ikke på noen måte sikret gjennomføring i 2018. Intensjonsavtalen med Knut Anders Sørum forelå

imidlertid, så de visste at de skulle få til noe. Nyheten fikk stor dekning i aviser, radio og fjernsyn – lokalt, regionalt og nasjonalt. De har laget en markedsplan for «Røykenvik Spesial» sammen med Knut Anders Sørums management. Visuell profil, logo, hjemmeside og Facebook-side er utviklet. Fullstendig programslipp ble 9. april og billettsalget startet 14. april. Det vil bli utviklet en markedsplan for arrangementet med alt fra innsalg til sentrale, landsdekkende medier, annonsering og planmessig utnyttelse av samarbeidspartnernes nettverk.

Økonomi

Budsjettet for 2018 balanser på ca. 3,5 millioner. Årsaken til et såpass stort budsjett er begrunnet i følgende:

- Første gjennomføringsår innebærer en del oppstartskostnader bl.a. til utvikling av profil, digital kommunikasjonsplattform og basis kontorutstyr.
- Honorarer og reise/ oppholdskostnader gjenspeiler ambisjonen man mener må til for at festivalen skal feste grepet fra første stund.
- Scene i Randsfjorden er spektakulært og dyrt. Også fordi den vil kreve avansert lydutstyr. De tror allikevel dette er med på å gi den totalopplevelsen som vil gjøre festivalen til en suksess.

Skulle man ikke lykkes med å få på plass en finansiering i tråd med ambisjonen, er det muligheter for å redusere noe på kostnadene uten at det er helt ødeleggende. Man kan for eksempel nedskalere orkesteret i størrelse, droppe tribuner og anmode publikum om å ta med egne stoler osv.

Vurdering:

Operafest Røykenvik er den største kulturbaserte næringsssatsingen i Oppland på mange år. Prosjektet vekker regional og nasjonal begeistring og heies fram av gode krefter i det offentlige og private. Daglig leder har vært involvert i prosessen fra idefasen til det nå skal realiseres. Daglig leder har aldri tidligere opplevd en større begeistring for et kulturbasert næringsutviklingsprosjekt. Operafest Røykenviks ambisjoner er høye og denne satsningen kan kun sammenlignes med kulturelle institusjoner som i dag har knutepunktstatus. Operafesten vil ha nasjonal og internasjonal kunstnerisk kvalitet og vi gi stor markedsføringseffekt for Hadelandsregionen.

Prosjektet forener de langsiktige satsningene til regionrådet på en god måte og alle ansatte er involvert med sin fagkompetanse for å støtte opp rundt initiativet.

Arrangementsutviklingsprosjektet har vært påkoblet gjennom forprosjektfasen.

Daglig leder har ikke tidligere kunne innstille på bruk av partnerskapsmidler siden Oppland fylkeskommune er en av hovedpartnerne i prosjektet. Dette medfører at «dobbel-finansieringsproblematikken» blir aktuell. Men partnerskapsmidler kan benyttes

når det i tillegg er kommunale bidrag. Gran kommune har bevilget 100 000,- samt 50 000,- til personalbilletter og søknader er også sendt til Jevnaker og Lunner.

Operafest Røykenvik vil, i tillegg til musikalsk opplevelser på profesjonelt nivå, generere store verdier til lokalmiljøet. Verdiskapningspotensialet er stort. Regionen vil oppleve mange tilreisende gjester som bor i regionen og vil kunne komme til å benytte andre reiselivsupplevelser samtidig. 3000 gjester vil få oppleve det beste regionen har å by på av overnatting, kultur, historie og matopplevelser i en bærekraftig ramme. Dette arrangementet vil være en utstillingsplass for lokal mat av ypperste kvalitet. Samtidig skal regionen være vertskap for ca 70 musikere i tillegg til lyd, lys, rigg og vakthold.

Daglig leder er av den oppfatningen at prosjektet omfavner alle våre arbeidsområder innen verdiskapning, markedsføring og bærekraft samtidig som det kan bygge stolthet for lokalbefolkningen. Operafest Røykenvik har potensialet til å vekke like mye begeistring og oppslutning for Hadelendinger som Peer Gynt har for Gudbrandsdøler.

Vedlegg til sak

**Forprosjekt
OperafestRøykenvik**